

# Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС",  
бр. [36/2009](#) и [88/2010](#).

## I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

### 1. Предмет закона

#### Члан 1.

Овим законом уређују се: послови и носиоци послова запошљавања; права и обавезе незапосленог и послодавца; активна политика запошљавања; осигурање за случај незапослености и друга питања од значаја за запошљавање, повећање запослености и спречавање дугорочне незапослености у Републици Србији.

### 2. Незапослени

#### Члан 2.

Незапослени, у смислу овог закона, јесте лице од 15 година живота до испуњавања услова за пензију, односно најкасније до 65 година живота, способно и одмах спремно да ради, које није засновало радни однос или на други начин остварило право на рад, а које се води на евиденцији незапослених и активно тражи запослење.

Незапослени активно тражи запослење ако уредно испуњава обавезе које има по закону и индивидуалном плану запошљавања.

Незапосленим, у смислу овог закона, не сматра се редован ученик, студент основних студија до 26 година живота, лице коме мирују права из радног односа у складу са законом и лице које је испунило услов за пензију у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

[+ Правна мишљења](#)

### 3. Лице које тражи запослење

#### Члан 3.

Лице које тражи запослење, у смислу овог закона, јесте незапослени, запослени који тражи промену запослења и друго лице које тражи запослење.

Запослени који тражи промену запослења јесте лице које је у радном односу или је на други начин остварило право на рад, а које активно тражи промену запослења и води се на евиденцији лица која траже промену запослења.

Друго лице које тражи запослење јесте лице старије од 15 година живота које тражи запослење, а које се не може сматрати незапосленим или лицем које тражи промену запослења, у смислу овог закона.

## **4. Послодавац**

### **Члан 4.**

Послодавац, у смислу овог закона, јесте домаће или страно правно и физичко лице, које пријављује потребу за запошљавањем, запошљава и уплаћује допринос за осигурање за случај незапослености.

## **5. Начела закона**

### **Члан 5.**

Овај закон заснива се на начелима:

1. забране дискриминације, у складу са законом;
2. непристрасности при обављању послова запошљавања;
3. родне равноправности;
4. афирмативне акције усмерене према теже запошљивим незапосленим лицима;
5. слободе у избору занимања и радног места;
6. бесплатности обављања послова запошљавања према незапосленим лицима.

# **II. ПОСЛОВИ ЗАПОШЉАВАЊА**

## **1. Послови запошљавања**

### **Члан 6.**

Послови запошљавања, у смислу овог закона, јесу:

1. обавештавање о могућностима и условима за запошљавање;
2. посредовање у запошљавању у земљи и иностранству;
3. професионална оријентација и саветовање о планирању каријере;
4. спровођење мера активне политике запошљавања;
5. издавање дозволе за рад странцу и лицу без држављанства, у складу са законом.

## **2. Носиоци послова запошљавања**

### **Члан 7.**

Послове запошљавања обавља Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: Национална служба) и агенција за запошљавање.

### 3. Национална служба за запошљавање

#### Члан 8.

Послове запошљавања, осигурања за случај незапослености, остваривање права из осигурања за случај незапослености и других права у складу са законом и вођење евиденција у области запошљавања обавља Национална служба.

Поред послова из става 1. овог члана Национална служба обавља и стручно-организационе, управне, економско-финансијске и друге опште послове у области запошљавања и осигурања за случај незапослености.

Седиште Националне службе је у Београду.

Национална служба је правно лице, са статусом организације за обавезно социјално осигурање.

Национална служба се уписује у регистар надлежног органа, у складу са законом.

Ради обављања послова из ст. 1. и 2. овог члана у Националној служби образују се Покрајинска служба, филијале и друге унутрашње јединице утврђене општим актом Националне службе.

Послове запошљавања, осигурања за случај незапослености, остваривање права из осигурања за случај незапослености и других права у складу са законом и вођење евиденција у области запошљавања обавља Национална служба.

Поред послова из става 1. овог члана Национална служба обавља и стручно-организационе, управне, економско-финансијске и друге опште послове у области запошљавања и осигурања за случај незапослености.

Седиште Националне службе је у Крагујевцу.

Национална служба је правно лице, са статусом организације за обавезно социјално осигурање.

Национална служба се уписује у регистар надлежног органа, у складу са законом.

Ради обављања послова из ст. 1. и 2. овог члана у Националној служби образују се Покрајинска служба, филијале и друге унутрашње јединице утврђене општим актом Националне службе.

+

**[чл. 1. Закона - 88/2010-186.](#)**

**Види:**

#### Члан 9.

Национална служба је дужна да послодавцу и лицу које тражи запослење пружа:

1. обавештења о законима, подзаконским прописима, колективним уговорима и другим општим актима који су на снази, правима, обавезама и одговорностима послодаваца и запослених, као и њихових удружења, који се односе на запошљавање и осигурање за време незапослености;

2. савете о начину и поступку остваривања права и извршавања обавеза и помоћ о начину попуњавања и достављања Националној служби образаца и докумената.

### **Члан 10.**

Национална служба дужна је да у року од 24 сата од добијања информације о потреби за запошљавањем од послодавца ту информацију учини доступном лицима која траже запослење објављивањем на огласној табли, интернет адреси и у наредном периодичном издању огласа Националне службе.

### **Члан 11.**

Органи Националне службе су управни одбор и директор.

На чланове управног одбора, односно на директора Националне службе, примењују се одредбе закона којим се уређује спречавање сукоба јавног и приватног интереса при вршењу јавних функција.

Лица из става 2. овог члана могу бити именована на јавну функцију у Националној служби највише два пута.

### **Члан 12.**

Управни одбор управља радом Националне службе.

Управни одбор Националне службе има 9 чланова.

Чланове управног одбора и међу њима председника именује и разрешава Влада, и то:

1. четири члана на предлог министра надлежног за послове запошљавања, од којих су најмање два из састава министарства надлежног за послове запошљавања (у даљем тексту: Министарство);

2. четири члана на предлог Социјално-економског савета за Републику Србију, од којих два представника синдиката и два представника послодаваца.

Директор Националне службе је по функцији члан управног одбора.

Чланови управног одбора именују се на период од четири године.

Управни одбор одлучује већином гласова укупног броја својих чланова.

Начин рада, овлашћења и одговорности чланова управног одбора, као и друга питања од значаја за рад управног одбора, уређују се статутом Националне службе.

### **Члан 13.**

Управни одбор:

1. доноси статут и опште акте Националне службе;
2. доноси годишњи програм рада Националне службе;
3. доноси финансијски план и завршни рачун Националне службе, у складу са законом;
4. усваја извештај о раду Националне службе;

5. одлучује о пословању Националне службе и коришћењу средстава, у складу са законом;

6. одлучује о другим питањима, у складу са законом и статутом Националне службе.

Влада даје сагласност на статут и програм рада Националне службе.

#### **Члан 14.**

Управни одбор подноси Министарству полугодишњи извештај о раду Националне службе.

Министарство може захтевати посебан извештај који је управни одбор дужан без одлагања да поднесе.

Управни одбор подноси Влади годишњи извештај о раду Националне службе, у складу са законом.

#### **Члан 15.**

Директор Националне службе руководи њеним радом, у складу са одлукама управног одбора.

Директора Националне службе именује и разрешава Влада на период од четири године.

Директор Националне службе мора имати високу спрему и најмање девет година радног искуства у струци, као и претходно искуство у области запошљавања.

#### **Члан 16.**

Директор Националне службе:

1. организује рад и пословање у Националној служби;
2. представља и заступа Националну службу;
3. извршава одлуке управног одбора Националне службе;
4. доноси акт о организацији и систематизацији послова у Националној служби;
5. руководи радом запослених у Националној служби;
6. одлучује о избору директора филијала по спроведеном јавном конкурс;
7. обавља друге послове, у складу са законом и статутом Националне службе.

#### **Члан 17.**

Директора Покрајинске службе именује управни одбор на предлог надлежног органа аутономне покрајине.

Директор Покрајинске службе учествује у раду управног одбора.

На директора Покрајинске службе примењују се одредбе члана 11. ст. 2. и 3. овог закона.

Директор Покрајинске службе, по спроведеном јавном конкурс, предлаже директору Националне службе кандидата за избор директора филијале образоване на територији аутономне покрајине.

## **Члан 18.**

Послове утврђене законом, статутом и другим општим актима Националне службе, обављају запослени у Националној служби.

Лица која обављају послове запошљавања у Националној служби морају имати положен испит за рад у запошљавању.

## **4. Финансирање Националне службе**

### **Члан 19.**

Приход Националне службе чине средства:

1. доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености;
2. из буџета Републике Србије;
3. остварена улагањем капитала;
4. домаћих и иностраних кредита, у складу са законом;
5. поклона, донација и легата;
6. друга средства остварена у складу са законом.

## **5. Агенције за запошљавање**

### **Члан 20.**

Агенцију за запошљавање (у даљем тексту: агенција) оснивају правна и физичка лица ради обављања послова запошљавања, и то:

1. обавештавања о могућностима и условима запошљавања;
2. посредовања у запошљавању у земљи и иностранству;
3. професионалне оријентације и саветовања о планирању каријере;
4. спровођења појединих мера активне политике запошљавања, на основу уговора са Националном службом.

Агенција не може да се бави запошљавањем малолетних лица, као ни запошљавањем на пословима са повећаним ризиком, у складу са прописима који уређују одговарајућу област.

Агенција не може за време штрајка да посредује у запошљавању на пословима учесника штрајка, осим ако није обезбеђен минимум процеса рада у складу са законом.

### **Члан 21.**

Дозволу за рад агенцији издаје Министарство на основу писменог захтева, ако агенција испуњава услове у погледу:

1. просторне и техничке опремљености;
2. стручне оспособљености запослених.

Дозвола за рад може се издати агенцији која има запослено најмање једно лице са високом спремом.

Под стручно оспособљеним лицем сматра се лице које има најмање средњу спрему и положен испит за рад у запошљавању.

Просторне и техничке услове за рад агенције, услове у погледу стручне оспособљености запослених, као и програм, садржину и начин полагања испита за рад у запошљавању прописује министар надлежан за послове запошљавања.

Министарство води регистар издатих дозвола.

## **Члан 22.**

Агенцију не може основати, нити у њој послове запошљавања може обављати лице које је:

1. осуђивано за кривично дело на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци, у периоду од три године након издржавања казне;

2. оснивач агенције којој је одузета дозвола за обављање послова запошљавања, у року од три године од дана одузимања дозволе.

## **Члан 23.**

По прибављеној дозволи агенција се уписује у регистар надлежног органа, након чега може почети са радом.

Ради обављања послова запошљавања на одређеној територији агенција може образовати подручне јединице, које морају испуњавати услове за добијање дозволе из члана 21. овог закона.

## **Члан 24.**

За издавање дозволе за рад агенција плаћа накнаду чију висину утврђује Влада.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана користе се за финансирање активне политике запошљавања.

## **Члан 25.**

Дозвола за рад агенције издаје се за период од пет година и може се продужити.

## **Члан 26.**

Министарство одузима дозволу за рад агенцији ако она:

1. престане да испуњава услове из члана 21. овог закона;

2. врши послове запошљавања у супротности са овим законом.

Дозвола за рад се одузима агенцији и ако је њен оснивач осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци.

Агенцији којој је дозвола за рад одузета из разлога предвиђених у ставу 1. тач. 2. или ставу 2. овог члана, иста се може поново издати протеком рока од три године од дана одузимања.

## **Члан 27.**

Национална служба може, на основу поступка јавних набавки, ангажовати агенцију ради извршавања појединих послова запошљавања, у складу са Споразумом о учинку.

У случају из става 1. овог члана, права и обавезе Националне службе и агенције утврђују се уговором.

## **6. Савет за запошљавање**

### **Члан 28.**

Савет за запошљавање се оснива за територију Републике (у даљем тексту: Републички савет), а може се основати и за територију покрајине (Покрајински савет) и једне или више општина (у даљем тексту: Локални савет).

Републички савет оснива Влада.

Покрајински и локални савет може основати надлежни орган територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Локални савет који се оснива за подручје више општина оснивају споразумом надлежни органи сваке од јединица локалне самоуправе.

### **Члан 29.**

Републички савет је саветодавно тело које оснивачу даје мишљења и препоруке у вези са питањима од интереса за унапређење запошљавања, и то:

1. плановима запошљавања;
2. програмима и мерама активне политике запошљавања;
3. прописима из области запошљавања;
4. другим питањима од интереса за запошљавање.

### **Члан 30.**

Републички савет састоји се од представника оснивача, репрезентативних синдиката и удружења послодаваца, Националне службе и агенција за запошљавање, удружења од значаја за област запошљавања, односно која се баве заштитом интереса незапослених (особа са инвалидитетом, националних мањина, учесника оружаних сукоба, жена, омладине и сл.) и стручњака за област запошљавања.

## **III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НЕЗАПОСЛЕНОГ И ПОСЛОДАВЦА**

### **1. Права и обавезе незапосленог**

#### **Члан 31.**

Незапослени, у складу са одредбама овог закона, има право да:

1. слободно бира занимање и запослење;



2. се обавештава код Националне службе и агенције о могућностима и условима за запошљавање;
3. бесплатно користи услуге Националне службе и агенције;
4. са Националном службом утврди индивидуални план запошљавања;
5. учествује у програмима и мерама активне политике запошљавања, у складу са индивидуалним планом запошљавања;
6. оствари новчану накнаду за време незапослености;
7. оствари друга права, у складу са законом.

Незапослени који заснује радни однос ван места свог пребивалишта може да оствари право на једнократну новчану помоћ за накнаду путних и трошкова селидбе, у складу са општим актом Националне службе.

Незапослени који припада категорији теже запошљивих лица може имати предност, односно посебна права у спровођењу појединих програма и мера активне политике запошљавања, у складу са законом.

Теже запошљив незапослени јесте незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење.

### **Члан 32.**

Незапослени, у складу са одредбама овог закона, има обавезу да:

1. активно тражи запослење и непосредно се обраћа послодавцу ради запослења;
2. утврди са Националном службом индивидуални план запошљавања и да поштује сва права и обавезе које по њему има;
3. учествује у мерама активне политике запошљавања, у складу са законом, општим актом и индивидуалним планом запошљавања;
4. не одбија понуђено одговарајуће запослење и одговарајуће образовање и обуку, у складу са законом и индивидуалним планом запошљавања;
5. се јавља послодавцима ради разговора о запослењу, по упућу Националне службе или на сопствену иницијативу;
6. се лично јавља Националној служби ради обавештавања о могућностима и условима запослења и посредовања у запошљавању, у складу са индивидуалним планом запошљавања, а најмање једном у три месеца, као и на сваки позив Националне службе;
7. обавести Националну службу о свакој промени која утиче на стицање или губљење права или обавеза по овом закону, најкасније пет дана од настанка промене;
8. испуњава друге обавезе које има по овом закону, општем акту и индивидуалном плану запошљавања.

На захтев Националне службе незапослени је дужан да достави доказе о испуњавању обавеза из става 1. тач. 1. и 5. овог члана.

### **Члан 33.**

Током првих 12 месеци од увођења у евиденцију Националне службе одговарајуће запослење за незапосленог, у смислу овог закона, јесте запослење у оквиру стеченог нивоа и врсте образовања.

По истеку рока од 12 месеци, одговарајуће запослење за незапосленог јесте и запослење на пословима на нижем нивоу у оквиру исте или сродне врсте стеченог образовања, у складу са индивидуалним планом запошљавања, узимајући у обзир радно искуство и стање на тржишту рада.

## **2. Права и обавезе послодавца**

### **Члан 34.**

Послодавац, у складу са одредбама овог закона, има право да:

1. захтева од Националне службе да понуди избор лица за заснивање радног односа;
  2. самостално одлучује о избору лица која ће запослити или радно ангажовати;
  3. запосли лице без посредовања Националне службе или агенције;
  4. учествује у програмима и мерама активне политике запошљавања, у складу са законом;
  5. бесплатно оствари услуге Националне службе;
  6. оствари друга права утврђена овим законом и општим актом.
- Услуге за које се плаћа накнада прописује Влада.

### **Члан 35.**

Послодавац, у складу са одредбама овог закона, има обавезу да:

1. обезбеди једнак третман лица која су му се јавила ради разговора о запослењу;
2. достави обавештење о обављеном разговору о запослењу - на захтев Националне службе или незапосленог са којим је обавио разговор;
3. испуњава друге обавезе које има по овом закону;
4. поднесе пријаве Националној служби, у складу са овим законом.

## **IV. АКТИВНА ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА**

### **Члан 36.**

Активна политика запошљавања представља систем планова, програма и мера усмерених ка повећању запослености и смањењу незапослености.

### **1. Национални акциони план запошљавања**

### **Члан 37.**

Основни инструмент активне политике запошљавања је Национални акциони план запошљавања (у даљем тексту: Акциони план).

Акциони план, усаглашен са Националном стратегијом запошљавања, утврђује Влада, на предлог Министарства.

Акциони план се усваја на годишњем нивоу, најкасније до 31. јула текуће године за наредну годину.

Министарство подноси Влади годишњи извештај о спровођењу Акционог плана, најкасније до 30. априла за претходну годину.

### **Члан 38.**

Министарство управља припремом и спровођењем Акционог плана и координира, усмерава и надгледа рад свих субјеката који учествују у његовом спровођењу.

### **Члан 39.**

Акциони план садржи:

1. макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања;
2. стање и токове на тржишту рада, детаљно за наредну и оквирно за наредне три године;
3. циљеве и приоритете политике запошљавања;
4. програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину, са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима;
5. финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања;
6. носиоце послова реализације Акционог плана;
7. категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања;
8. индикаторе успешности реализације програма и мера из тачке 4. овог става;
9. друге елементе.

## **2. Покрајински и локални акциони планови запошљавања**

### **Члан 40.**

Надлежни орган територијалне аутономије може, по прибављеном мишљењу Покрајинског савета, усвојити покрајински акциони план запошљавања.

Покрајински акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Акционим планом.

### **Члан 41.**

Надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета, усвојити локални акциони план запошљавања.

Уколико је формиран Локални савет за подручје више општина, надлежни органи локалних самоуправа могу, по прибављеном мишљењу Локалног савета, споразумом усвојити локални акциони план запошљавања за подручје тих општина.

Локални акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Акционим планом и покрајинским акционим планом запошљавања.

### **3. Споразум о учинку Националне службе**

#### **Члан 42.**

Утврђивање учинка Националне службе и праћење ефикасности спровођења мера активне политике запошљавања из Акционог плана одређује се Споразумом о учинку.

Споразум о учинку закључују министар надлежан за послове запошљавања и директор Националне службе, по прибављеном мишљењу управног одбора Националне службе.

Споразумом о учинку ближе се уређују:

1. мере и активности из Акционог плана које реализује Национална служба;
2. рокови за спровођење мера и активности из Акционог плана;
3. очекивани резултати;
4. одговорности у Националној служби;
5. финансијски оквир;
6. подношење редовних тромесечних и годишњег извештаја, као и ванредних извештаја Националне службе Министарству о спровођењу програма и мера из Акционог плана.

Степен остварености учинка утврђеног актом из става 1. овог члана представља основ за оцену реализације активне политике запошљавања од стране Националне службе.

### **4. Мере активне политике запошљавања**

#### **Члан 43.**

Мере активне политике запошљавања су активности усмерене ка унапређењу запослености, и то:

1. у посредовању у запошљавању лица која траже запослење;
2. у професионалној оријентацији и саветовању о планирању каријере;
3. субвенције за запошљавање;
4. подршка samozapošljavanju;
5. додатно образовање и обука;
6. подстицаји за кориснике новчане накнаде;
7. јавни радови;
8. друге мере усмерене ка запошљавању лица која траже запослење.

Национална служба општим актом ближе уређује критеријуме и начин спровођења мера активне политике запошљавања.

#### *4.1. Посредовање у запошљавању*

#### **Члан 44.**

Посредовањем у запошљавању, у смислу овог закона, сматрају се послови повезивања лица које тражи запослење са послодавцем ради заснивања радног односа или другог радног ангажовања.

Послови посредовања у запошљавању обухватају:

1. повезивање понуде и тражње на тржишту рада;
2. прелиминарну селекцију лица која траже запослење, узимајући у обзир услове за рад на одређеном послу код послодавца, као и врсту и ниво образовања, занимање, знања и вештине и радно искуство лица које тражи запослење;
3. саветовање усмерено на избор одговарајућих послова и технике активног тражења посла;
4. утврђивање индивидуалног плана запошљавања са незапосленим;
5. упућивање лица које тражи запослење послодавцу ради избора за заснивање радног односа или другог радног ангажовања.

У поступку посредовања у запошљавању незапослено лице има предност над лицем које тражи промену запослења.

Незапослени који остварује право на материјално обезбеђење у складу са законом, има право на накнаду трошкова слања пријаве за запослење, као и трошкова јавног превоза ради разговора о запошљавању са послодавцем.

#### **Члан 45.**

Индивидуални план запошљавања који садржи мере које је потребно предузети у циљу запошљавања, утврђују Национална служба и незапослени.

План из става 1. овог члана представља основ за финансирање и примену мера активне политике запошљавања према незапосленом.

Општим актом Националне службе уређује се садржај и начин утврђивања индивидуалног плана запошљавања.

#### **Члан 46.**

Национална служба и незапослени утврђују индивидуални план запошљавања најкасније у року од 90 дана након увођења у евиденцију незапосленог, осим ако се Национална служба и незапослени не споразумеју другачије.

Теже запошљиви незапослени има првенство у изради индивидуалног плана запошљавања.

Мере и активности предвиђене индивидуалним планом запошљавања прилагођавају се потребама тржишта рада и карактеристикама незапосленог, најмање једном у шест месеци.

#### **Члан 47.**

Национална служба припрема и прати спровођење индивидуалног плана запошљавања, у складу са овим законом.

Изузетно Национална служба за припремање и праћење спровођења индивидуалног плана запошљавања може ангажовати:

1. агенцију, кроз поступак јавних набавки;

2. локалну самоуправу, уколико она обезбеђује више од половине средстава за финансирање програма и мера предвиђених у индивидуалном плану запошљавања.

#### **Члан 48.**

Укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања утврђује се индивидуалним планом запошљавања, на основу објективних критеријума који одражавају очекиване тешкоће запошљавања незапосленог и процене запошљивости коју врши Национална служба.

Објективни критеријуми из става 1. овог члана укључују образовање незапосленог, године живота, радно искуство, пол, период незапослености, место пребивалишта и сл.

Незапослени може пре укључивања у мере активне политике запошљавања бити упућен на проверу здравствених способности, о трошку Националне службе.

Министар упутством ближе уређује услове за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања.

### *4.2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере*

#### **Члан 49.**

Професионалном оријентацијом и саветовањем о планирању каријере, у смислу овог закона, сматрају се послови којима се, појединачно или групно, пружа помоћ лицима која траже запослење и другим лицима са потребом планирања каријере, при избору, промени занимања и доношењу одлука у вези са каријерним развојем.

Послови из става 1. овог члана обухватају:

1. пружање информација о тржишту рада и развоју занимања;
2. професионално усмеравање лица које тражи запослење и других лица, при планирању праваца развоја каријере;
3. развијање способности код лица које тражи запослење да донесе одлуку о својој каријери;
4. развијање способности за активно тражење посла;
5. селекција кандидата према захтевима посла и психофизичким способностима лица;
6. друге саветодавне активности усмерене ка повећању запошљивости лица које тражи запослење.

### *4.3. Субвенције за запошљавање*

#### **Члан 50.**

Субвенције за запошљавање су средства која послодавац може да оствари за запошљавање незапослених, и то:

1. на новоотвореним радним местима;

2. на упражњеним радним местима, ако се ради о лицима која припадају категорији теже запошљивих лица, у складу са овим законом и Акционим планом;

3. у другом случају утврђеном Акционим планом.

Уговором се уређују међусобна права и обавезе Националне службе и корисника субвенције.

#### *4.4. Подршка самозапошљавању*

##### **Члан 51.**

Подршка самозапошљавању јесу средства и стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се самозапошљава.

Самозапошљавање, у смислу овог закона, је оснивање радње, задруге, пољопривредног газдинства или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Уговором се уређују међусобна права и обавезе Националне службе и незапосленог који остварује право на подршку самозапошљавању.

#### *4.5. Додатно образовање и обука*

##### **Члан 52.**

Додатним образовањем и обуком, у смислу овог закона, сматрају се активности којима се незапосленом и запосленом за чијим је радом престала потреба код послодавца, коме није могуће обезбедити одговарајуће запослење, пружа могућност да кроз процес теоријског и практичног оспособљавања стекне нова знања и вештине ради запошљавања, односно стварања могућности за запошљавање и самозапошљавање.

Додатно образовање и обуку организује Национална служба или агенција на захтев послодавца или за потребе тржишта рада.

Трошкове додатног образовања и обуке које организује Национална служба на захтев послодавца сноси послодавац, а трошкове додатног образовања и обуке за тржиште рада сноси Национална служба, у складу са општим актом Националне службе.

Трошкове додатног образовања и обуке за потребе послодавца може да сноси Национална служба, у складу са општим актом.

##### **Члан 53.**

Незапослени је дужан да прихвати одговарајуће додатно образовање и обуку на коју га Национална служба упути у циљу запошљавања или повећања могућности за запошљавање, у складу са индивидуалним планом запошљавања.

Уговором закљученим између Националне службе и незапосленог утврђују се права и обавезе незапосленог упућеног на додатно образовање и обуку.

Незапослени кога је Национална служба упутила на додатно образовање и обуку има право на обавезне уџбенике и трошкове превоза у висини утврђеној уговором из става 2. овог члана.

Лица која заврше додатно образовање и обуку добијају исправу о оспособљености за обављање послова за које су обучени.

#### **Члан 54.**

Годишњи програм додатног образовања и обуке за потребе тржишта рада утврђен Акционим планом спроводи Национална служба самостално, код послодавца као обуку на раду или преко специјализованих извођача обука са којима, по претходно спроведеном поступку јавних набавки, уговара спровођење појединачних програма.

Уговором између Националне службе и извођача обуке утврђују се међусобна права и обавезе.

Незапослени може да оствари право на додатно образовање и обуку у складу са индивидуалним планом запошљавања.

#### *4.6. Подстицаји за кориснике новчане накнаде*

#### **Члан 55.**

Незапослено лице, које је корисник новчане накнаде за случај незапослености најмање три месеца од момента признавања права а заснује радни однос на неодређено време, има право на једнократни подстицај за запошљавање у висини од 30% од укупног износа новчане накнаде, без доприноса за обавезно социјално осигурање, која би му била исплаћена за преостало време до истека права на новчану накнаду.

Корисник новчане накнаде може да оствари право из става 1. овог члана само за заснивање једног радног односа у периоду трајања истог права на новчану накнаду, ако поднесе писмени захтев у року од 30 дана од дана заснивања тог радног односа.

Обавезе корисника права из става 1. овог члана регулишу се уговором.

#### *4.7. Запошљавање на јавним радовима*

#### **Члан 56.**

Јавним радовима, у смислу овог закона, сматрају се радови који се организују у циљу запошљавања, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

#### **Члан 57.**

Територијална аутономија и јединица локалне самоуправе могу да утврде делатности, критеријуме и средства за спровођење јавних радова од интереса за ту територију.



Јавни радови од интереса за Републику могу се организовати и спроводити у сарадњи са територијалном аутономијом и јединицом локалне самоуправе, на основу уговора којим се утврђују начин и извори финансирања.

#### **Члан 58.**

Јавне радове спроводи послодавац извођач јавног рада, кога одређује Национална служба, на основу јавног конкурса.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о раду на одређено време.

Национална служба на јавне радове првенствено укључује теже запошљивог незапосленог и незапосленог у стању социјалне потребе.

### **5. Финансирање активне политике запошљавања**

#### **Члан 59.**

Програми и мере активне политике запошљавања финансирају се из:

1. буџета Републике Србије;
2. средстава територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе;
3. поклона, донација, легата, кредита, камата и других средстава, у складу са законом;
4. доприноса за случај незапослености;
5. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. тачка 2. овог члана воде се у оквиру буџетског фонда који аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе отвара у складу са чл. 44?47. Закона о буџетском систему.

#### **Члан 60.**

Територијална аутономија, односно јединица локалне самоуправе која, у оквиру покрајинског, односно локалног акционог плана запошљавања, обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мере активне политике запошљавања може поднети захтев Министарству за учешће у финансирању тог програма или мере.

Министар надлежан за послове запошљавања одлучује о захтеву из става 1. овог члана у складу са расположивим средствима и критеријумима из Акционог плана.

Министар надлежан за послове запошљавања може одобрити захтев из става 1. овог члана и ако територијална аутономија, односно јединица локалне самоуправе обезбеђује мање од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мере активне политике запошљавања уколико је тај програм или мера усмерен на неразвијену општину - утврђену у складу са посебним прописом Владе.

### **6. Праћење и оцена ефеката активне политике запошљавања и прогнозе кретања на тржишту рада**

## **Члан 61.**

Праћење и оцена ефеката активне политике запошљавања представља скуп активности усмерених на праћење спровођења планова, програма и мера активне политике запошљавања, као и њиховог утицаја на стања и кретања на тржишту рада, у циљу стварања услова за предузимање мера усмерених на њено унапређење.

## **Члан 62.**

Праћење и оцену ефеката активне политике запошљавања врши Министарство непосредно или у сарадњи са републичким органом надлежним за послове статистике, Националном службом и другим субјектима, који обезбеђују:

1. податке о стању и кретањима на тржишту рада;
2. праћење успешности програма и мера активне политике запошљавања.

## **Члан 63.**

Прогнозе кретања на тржишту рада јесу активности усмерене на сагледавање и праћење тенденција, стања и будућих потреба послодаваца на националном и регионалном нивоу у циљу прилагођавања мера активне политике запошљавања тим потребама и повећања ефикасности и ефективности рада носилаца послова запошљавања.

Систем статистичких индикатора и методологија њиховог израчунавања установљавају се у складу са међународним и европским стандардима.

# **V. ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ**

## **1. Обавезно осигурање**

### **Члан 64.**

Обавезно осигурање за случај незапослености (у даљем тексту: обавезно осигурање) је део система обавезног социјалног осигурања грађана којим се обезбеђују права за случај незапослености на начелима обавезности, узајамности и солидарности.

Обавезним осигурањем обезбеђују се права за случај незапослености, и то:

1. новчана накнада;
2. здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом;
3. друга права у складу са законом.

### **Члан 65.**

Средства за остваривање права из обавезног осигурања обезбеђују се из доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености и других средстава обезбеђених у складу са законом.

## **2. Право на новчану накнаду**

### **Члан 66.**

Обавезно осигурано лице има право на новчану накнаду ако је било осигурано најмање 12 месеци непрекидно или с прекидима у последњих 18 месеци.

Непрекидним осигурањем из става 1. овог члана сматра се и прекид обавезног осигурања краћи од 30 дана.

### **Члан 67.**

Незапослени има право на новчану накнаду у случају престанка радног односа или престанка обавезног осигурања, по основу:

1. престанка радног односа отказом од стране послодавца, у складу са прописима о раду, и то:

1) ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, у складу са законом, осим лица која су се, у складу са одлуком Владе о утврђивању програма решавања вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију, својевољно определила за новчану накнаду или посебну новчану накнаду - у већем износу од висине отпремнине утврђене Законом о раду,

2) ако запослени не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради;

2. престанка радног односа на одређено време, привремених и повремених послова, пробног рада;

3. престанка функције изабраних, именованих и постављених лица, уколико није остварено право на мировање радног односа или накнаду плате, у складу са законом;

4. преноса оснивачких права власника, односно члана привредног друштва;

5. отварања стечаја, покретања ликвидационог поступка и у другим случајевима престанка рада послодавца, у складу са законом;

6. премештаја брачног друга, у складу са посебним прописима;

7. престанка радног односа у иностранству, у складу са законом, односно међународним споразумом.

### **Члан 68.**

Новчана накнада припада незапосленом од првог дана од дана престанка обавезног осигурања, ако се пријави и поднесе захтев Националној служби у року од 30 дана од дана престанка радног односа или престанка осигурања.

Незапосленом који поднесе захтев из става 1. овог члана по истеку рока од 30 дана, новчана накнада припада од дана подношења захтева.

Право на новчану накнаду нема незапослени који поднесе захтев по истеку времена за које би му право на новчану накнаду припадало, у складу са овим законом.

У рок из ст. 1-3. овог члана не рачуна се време за које је незапослени по прописима о здравственом осигурању био привремено спречен за рад.

## *2.1. Висина новчане накнаде*

### **Члан 69.**

Основица за утврђивање висине новчане накнаде јесте просечна зарада, односно плата или накнада зараде незапосленог у складу са законом у последњих шест месеци који претходе месецу у којем је престао радни однос, односно осигурање.

### **Члан 70.**

Новчана накнада утврђује се у висини од 50% основице из члана 69. овог закона.

Новчана накнада из става 1. овог члана не може бити виша од 160% нити нижа од 80% минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду за месец у којем се врши исплата новчане накнаде.

### **Члан 71.**

Новчана накнада се исплаћује за месец који претходи месецу у којем се врши исплата.

## *2.2. Трајање права на новчану накнаду*

### **Члан 72.**

Новчана накнада исплаћује се незапосленом:

1. три месеца, ако има стаж осигурања од једне до пет година;
2. шест месеци, ако има стаж осигурања од пет до 15 година;
3. девет месеци, ако има стаж осигурања од 15 до 25 година;
4. дванаест месеци, ако има стаж осигурања дужи од 25 година.

Годином стажа осигурања, у смислу става 1. овог члана, сматра се навршених 12 месеци за које је обвезник доприноса био обавезно осигуран.

Изузетно, новчана накнада припада незапосленом у трајању од 24 месеца, уколико незапосленом до испуњавања првог услова за остваривање права на пензију, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, недостаје до две године.

Корисник новчане накнаде дужан је да се лично јавља Националној служби ради обавештавања о могућностима и условима запослења и посредовања у запошљавању сваких 30 дана, у складу са индивидуалним планом запошљавања.

### **Члан 73.**

Исплата новчане накнаде се наставља за време:

1. трајања додатног образовања и обуке, у складу са индивидуалним планом запошљавања;

2. привремене спречености за рад утврђене према прописима о здравственом осигурању, али не дуже од 30 дана од дана настанка привремене спречености;

3. породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада због посебне неге детета, према прописима из области рада или другим прописима којима се регулише одсуство са рада.

**+ Судска пракса**

### **Члан 74.**

Новчана накнада може да се исплати у једнократном износу ради samozapoшљавања, на захтев незапосленог, у складу са општим актом Националне службе.

### **Члан 75.**

Исплата новчане накнаде обуставља се за време за које мирују права по основу незапослености, и то:

1. трајања уговора о обављању привремених и повремених послова;

2. одслужења или дослужења војног рока;

3. издржавања казне затвора, изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере, у трајању до шест месеци;

4. боравка у иностранству у случају када је незапослени или његов брачни друг упућен на рад у иностранство у оквиру међународно-техничке или просветно-културне сарадње у дипломатска, конзуларна и друга представништва.

По престанку разлога из става 1. овог члана, незапослени остварује право на исплату новчане накнаде за преостало време за које је признато право на новчану накнаду ако се пријави и поднесе захтев за остваривање права у року од 30 дана.

## *2.3. Престанак права на новчану накнаду*

### **Члан 76.**

Кориснику новчане накнаде престаје право на новчану накнаду, ако:

1. се брише са евиденције, у складу са овим законом;

2. престане да се води евиденција о незапосленом, у складу са законом;

3. не обавести Националну службу у року од пет дана о промени која је услов или основ за стицање, остваривање или престанак права на новчану накнаду;
4. се од стране надлежног органа утврди да ради код послодавца без уговора о раду или уговора о привременим и повременим пословима;
5. поднесе захтев за престанак права.

#### **Члан 77.**

Незапослени коме је престало право на новчану накнаду може да оствари ово право ако поново испуни услове за стицање права на новчану накнаду, с тим што му се у стаж осигурања не урачунава стаж за који је већ остварио новчану накнаду.

Незапосленом коме је престало право на новчану накнаду због заснивања радног односа или започињања осигурања по другом основу, пре истека времена за остваривање тог права, наставља се право на новчану накнаду за преостало време у утврђеном износу, ако поново постане незапослен и ако је то за њега повољније.

### **3. Право на здравствено и пензијско и инвалидско осигурање**

#### **Члан 78.**

Корисник новчане накнаде има право на здравствено и пензијско и инвалидско осигурање за време остваривања права на новчану накнаду.

Доприноси за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање су садржани у новчаној накнади и плаћају се на терет лица које прима новчану накнаду.

Основица на коју се плаћају доприноси је износ новчане накнаде.

Обрачун и уплату доприноса за осигурање из става 1. овог члана врши Национална служба.

#### **Члан 79.**

Чланови породице корисника новчане накнаде имају право на здравствено осигурање ако нису здравствено осигурани по другом основу.

### **4. Поступак за остваривање права из обавезног осигурања**

#### **Члан 80.**

О правима незапосленог из обавезног осигурања одлучује се у поступку прописаном законом којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

О правима незапосленог у првом степену одлучује надлежни орган Националне службе, одређен статутом.

Другостепени орган, у решавању о правима незапосленог лица из обавезног осигурања јесте директор Националне службе.

Против коначног решења Националне службе, незапослени може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом, у складу са законом.

## **VI. ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА**

### **1. Врсте евиденција**

#### **Члан 81.**

Евиденције у области запошљавања садрже податке које, у складу са овим законом, ради сагледавања стања и кретања на тржишту рада, прикупљају носиоци послова запошљавања.

Појединачне евиденције у области запошљавања воде носиоци послова запошљавања, а централну евиденцију у области запошљавања води Национална служба у складу са начелима заштите података о личности, ефикасности, економичности, савесности и одговорности.

#### **Члан 82.**

Евиденције у области запошљавања су евиденције о:

1. лицу које тражи запослење;
2. послодавцу;
3. обвезнику доприноса за осигурање за случај незапослености;
4. потреби за запошљавањем.

#### **Члан 83.**

Национална служба води посебне евиденције о:

1. странцу и лицу без држављанства;
2. лицу коме мирују права по основу незапослености;
3. лицу привремено спреченом за рад, у складу са прописима о здравственом осигурању.

### **2. Евиденције о лицу које тражи запослење**

#### **Члан 84.**

Евиденција о лицу које тражи запослење јесте евиденција о:

1. незапосленом;
2. лицу које тражи промену запослења;
3. другом лицу које тражи запослење.

Евиденција о лицу које тражи запослење води се према јединственом матичном броју грађана, на основу података из јавних и других исправа које садрже потребне податке.

#### **Члан 85.**

Лице које тражи запослење се лично пријављује Националној служби према пребивалишту или према месту рада или престанка радног односа, ако у том месту има боравиште.

Страни држављанин или лице без држављанства може да се пријави као незапослени ако има одобрење за стални или привремени боравак и важећу радну дозволу.

### **Члан 86.**

Евиденција о лицу које тражи запослење почиње да се води даном пријављивања Националној служби, а престаје када наступи неки од основа за брисање из евиденције, односно за престанак вођења евиденције, у складу са законом.

### **Члан 87.**

Незапослени се брише са евиденције ако без оправданог разлога не извршава своје обавезе према Националној служби, односно ако:

1. се не јави Националној служби у роковима из овог закона;
2. на захтев Националне службе не достави доказ о активном тражењу запослења;
3. одбије понуђено посредовање за одговарајуће запослење;
4. се не јави послодавцу коме га упути Национална служба, а ради се о упућивању у вези са посредовањем за одговарајуће запослење;
5. одбије да утврди индивидуални план запошљавања, или се не придржава његових одредаба;
6. одбије или својом кривицом напусти учешће у мери активне политике запошљавања;
7. се не одазове на позив Националне службе;
8. обавља рад без закљученог уговора о раду или уговора по основу којег остварује право на рад ван радног односа.

Незапослени се брише са евиденције даном неизвршавања обавезе утврђене овим законом.

Ако постоји оправдани разлог за нејављање, у смислу става 1. овог члана, незапослени је дужан да се лично јави и обавести Националну службу одмах по престанку тог разлога.

Лице које тражи промену запослења и друго лице које тражи запослење брише се из евиденције ако се не јави Националној служби најмање једном у шест месеци, односно на позив Националне службе.

### **Члан 88.**

Евиденција о незапосленом престаје да се води ако:

1. се одјави са евиденције;
2. заснује радни однос, или започне осигурање по другом основу у складу са законом;
3. постане редован ученик, односно студент ако је млађи од 26 година живота;



4. испуни услове за остваривање права на старосну пензију или оствари право на породичну или инвалидску пензију, у складу са законом;
5. наврши 65 година живота;
6. постане потпуно неспособан за рад у складу са законом;
7. ступи на издржавање казне затвора, изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере, у трајању дужем од шест месеци;
8. странцу престане одобрење за стални или привремени боравак;
9. у случају смрти.

Евиденција о лицу које тражи промену запослења и другом лицу које тражи запослење престаје да се води ако се испуне услови из става 1. тачка 1. и тач. 4-9. овог члана.

### **Члан 89.**

Лице које тражи запослење брисано са евиденције има право поново да се уведе у евиденцију Националне службе по истеку рока од шест месеци од дана престанка вођења евиденције.

Корисник новчане накнаде који је брисан са евиденције ако обавља рад без закљученог уговора о раду или уговора по основу којег остварује право на рад ван радног односа има право поново да се уведе у евиденцију Националне службе по истеку рока од девет месеци од дана престанка вођења евиденције.

### **Члан 90.**

Лице које тражи запослење има право на увид у личне податке који се о њему воде на евиденцији Националне службе и да захтева исправку нетачних података.

Национална служба може уз сагласност лица да уступи податке другим правним лицима и агенцијама у циљу укључивања у мере активне политике тржишта рада.

## **3. Евиденција о послодавцу**

### **Члан 91.**

Евиденција о послодавцу садржи податке о називу, матичном броју јединственог регистра, пореском идентификационом броју, броју запослених и друге податке потребне за вођење евиденције.

Евиденција о послодавцу се води према седишту послодавца.

## **4. Евиденција о обвезнику доприноса за осигурање за случај незапослености**

### **Члан 92.**

Евиденција о обвезницима доприноса за случај незапослености садржи податке о:

1. обвезнику доприноса за случај незапослености;
2. осигурању запосленог;
3. престанку осигурања запосленог.

Евиденција о обвезницима доприноса за случај незапослености води се на основу пријаве обвезника доприноса, односно послодавца или другог исплатиоца прихода.

Евиденција о обвезницима доприноса за случај незапослености се води према месту обвезника доприноса, седишту послодавца, односно пословне јединице послодавца у којој запослени обавља посао.

## **5. Евиденција о потреби за запошљавањем**

### **Члан 93.**

Евиденција о потреби за запошљавањем садржи податке о слободном послу, потребним знањима и способностима за обављање посла, броју извршилаца и другим условима за извршавање посла.

Евиденција о потреби за запошљавањем се води на основу пријаве потребе за запошљавањем:

1. у земљи;
2. у иностранству.

Пријаву потребе за запошљавањем у земљи подноси послодавац који има слободан посао у складу са законом и послодавац који остварује права код носилаца послова запошљавања.

Евиденција о потреби за запошљавањем у земљи води се према седишту послодавца односно према месту рада ако послодавац има регистровану пословну јединицу.

Евиденција о потреби за запошљавањем у иностранству води се према месту предаје пријаве о потреби за запошљавањем.

## **6. Начин вођења евиденција**

### **Члан 94.**

Ближу садржину података, начин вођења и обрасце на којима се воде евиденције утврђене овим законом, прописује министар надлежан за послове запошљавања.

## **VII. ЗАПОШЉАВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВУ**

### **Члан 95.**

Запошљавање у иностранству врши се на основу пријаве потребе за запошљавањем у иностранству коју прима Министарство, Национална служба или агенција.

Ради омогућавања запошљавања у иностранству Министарство може да закључи уговор о запошљавању са надлежним органом, организацијом или послодавцем из иностранства.

#### **Члан 96.**

Национална служба и агенција посредују за запошљавање у иностранству на начин и по поступку предвиђеном за посредовање за запошљавање у земљи.

Национална служба и агенција дужне су да обезбеде заштиту лица у поступку запошљавања у иностранству.

#### **Члан 97.**

Заштита лица која се запошљавају у иностранству подразумева најмање једнак третман по основу рада са држављанима државе запослења за време рада и боравка у иностранству.

Заштита лица која се запошљавају у иностранству подразумева обезбеђивање: дозвола за рад и боравак у иностранству; трошкова општих, санитарних и специјалистичких здравствених прегледа и издавања уверења о здравственој способности; трошкова превоза; информисање о условима живота и рада у иностранству; информисање о правима и обавезама по основу рада; закључивање уговора о раду пре одласка у иностранство и друга уговорена права.

#### **Члан 98.**

Национална служба и агенција пружају обавештења о могућностима и условима за запошљавање у иностранству, условима рада и живота, правима и обавезама на раду, о облицима и начину заштите у складу са уговором о запошљавању у иностранству, као и о правима по повратку са рада из иностранства, у складу са законом.

#### **Члан 99.**

Национална служба и агенција могу посредовати за запошљавање у иностранству ако не постоје сметње за одлазак лица у иностранство у складу са законом.

Лице које се запошљава у иностранству подноси доказе да не постоје сметње из става 1. овог члана.

#### **Члан 100.**

Национална служба и агенција достављају Министарству обавештење о лицима која се запошљавају у иностранству, њиховом броју и структури и друге податке у вези са запошљавањем у иностранству, пре одласка на рад у иностранство.

## VIII. НАДЗОР НАД НОСИОЦИМА ПОСЛОВА ЗАПОШЉАВАЊА

### Члан 101.

Министарство врши надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих за његово извршавање, као и над радом Националне службе и агенције.

## IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 102.

Новчаном казном од 200.000,00 до 800.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице - Национална служба, ако:

1. не спроводи или спроводи супротно одредбама овог закона послове запошљавања утврђене чл. 6. и 8. овог закона;
2. не омогући незапосленом остваривање права утврђених чланом 31. овог закона;
3. не омогући послодавцу остваривање права утврђених чланом 34. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у Националној служби новчаном казном од 10.000,00 до 50.000,00 динара.

### Члан 103.

Новчаном казном од 200.000,00 до 600.000,00 динара казниће се за прекршај агенција за запошљавање - правно лице, ако:

1. послове запошљавања за које је добила дозволу обавља супротно одредбама овог закона (члан 6);
2. обавља послове запошљавања за које није добила дозволу (члан 20. став 1);
3. обавља послове запошљавања малолетних лица, послове запошљавања на пословима са повећаним ризиком или посредује за време штрајка (члан 20. ст. 2. и 3);
4. послове запошљавања обавља лице које није стручно оспособљено (члан 21. став 3);
5. послове запошљавања обавља лице које не испуњава услове предвиђене чланом 22. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000,00 до 50.000,00 динара.

Новчаном казном од 50.000,00 до 400.000,00 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и агенција за запошљавање - предузетник.

## X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 104.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона остварила права у складу са прописима и општим актима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, остварују права у обиму и трајању утврђеном тим прописима и општим актима.

#### **Члан 105.**

Поступци започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон), осим ако је за лице које тражи запослење повољније да се поступак оконча по одредбама овог закона.

#### **Члан 106.**

Лица која су положила испит за рад у запошљавању у складу са прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, немају обавезу полагања испита за рад у запошљавању по одредбама овог закона.

#### **Члан 107.**

Министар надлежан за послове запошљавања донеће прописе на основу овлашћења из овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

#### **Члан 108.**

Национална служба, основана Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон) наставља да ради у складу са овим законом.

Национална служба ускладиће организацију и начин рада у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

#### **Члан 109.**

Агенција, основана у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон) наставља да ради у складу са овим законом.

Агенција из става 1. овог члана дужна је да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона усклади своју организацију, рад и акте са одредбама овог закона.

#### **Члан 110.**

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи: Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон); одредбе чл. 2-10. Закона о заштити грађана Савезне Републике Југославије на раду у иностранству ("Службени лист СРЈ", број 24/98 и "Службени гласник РС", број 101/05) - у делу који се односи на запошљавање;

одредбе чл. 8-22. и чл. 26-40. Закона о евиденцијама у области рада ("Службени лист СРЈ", број 46/96 и "Службени гласник РС", број 101/05).

#### **Члан 111.**

Прописи донети на основу одредаба Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон) остају на снази до дана ступања на снагу прописа на основу овог закона, уколико нису у супротности са његовим одредбама.

#### **Члан 112.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

## **ОСНОВНИ ТЕКСТ**

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

# **Указ о проглашењу Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености**

Проглашава се Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Четвртој седници Првог редовног заседања у 2009. години, 13. маја 2009. године.

ПР број 52

У Београду, 15. маја 2009. године

Председник Републике,  
**Борис Тадић**, с.р.

# **Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености**

*Закон је објављен у "Службеном гласнику РС",  
бр. 36/2009 од 15.5.2009. године.*

## **I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

## **1. Предмет закона**

### **Члан 1.**

Овим законом уређују се: послови и носиоци послова запошљавања; права и обавезе незапосленог и послодавца; активна политика запошљавања; осигурање за случај незапослености и друга питања од значаја за запошљавање, повећање запослености и спречавање дугорочне незапослености у Републици Србији.

## **2. Незапослени**

### **Члан 2.**

Незапослени, у смислу овог закона, јесте лице од 15 година живота до испуњавања услова за пензију, односно најкасније до 65 година живота, способно и одмах спремно да ради, које није засновало радни однос или на други начин остварило право на рад, а које се води на евиденцији незапослених и активно тражи запослење.

Незапослени активно тражи запослење ако уредно испуњава обавезе које има по закону и индивидуалном плану запошљавања.

Незапосленим, у смислу овог закона, не сматра се редован ученик, студент основних студија до 26 година живота, лице коме мирују права из радног односа у складу са законом и лице које је испунило услов за пензију у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

## **3. Лице које тражи запослење**

### **Члан 3.**

Лице које тражи запослење, у смислу овог закона, јесте незапослени, запослени који тражи промену запослења и друго лице које тражи запослење.

Запослени који тражи промену запослења јесте лице које је у радном односу или је на други начин остварило право на рад, а које активно тражи промену запослења и води се на евиденцији лица која траже промену запослења.

Друго лице које тражи запослење јесте лице старије од 15 година живота које тражи запослење, а које се не може сматрати незапосленим или лицем које тражи промену запослења, у смислу овог закона.

## **4. Послодавац**

### **Члан 4.**

Послодавац, у смислу овог закона, јесте домаће или страно правно и физичко лице, које пријављује потребу за запошљавањем, запошљава и уплаћује допринос за осигурање за случај незапослености.

## **5. Начела закона**

## **Члан 5.**

Овај закон заснива се на начелима:

1. забране дискриминације, у складу са законом;
2. непристрасности при обављању послова запошљавања;
3. родне равноправности;
4. афирмативне акције усмерене према теже запошљивим незапосленим лицима;
5. слободе у избору занимања и радног места;
6. бесплатности обављања послова запошљавања према незапосленим лицима.

# **II. ПОСЛОВИ ЗАПОШЉАВАЊА**

## **1. Послови запошљавања**

### **Члан 6.**

Послови запошљавања, у смислу овог закона, јесу:

1. обавештавање о могућностима и условима за запошљавање;
2. посредовање у запошљавању у земљи и иностранству;
3. професионална оријентација и саветовање о планирању каријере;
4. спровођење мера активне политике запошљавања;
5. издавање дозволе за рад странцу и лицу без држављанства, у складу са законом.

## **2. Носиоци послова запошљавања**

### **Члан 7.**

Послове запошљавања обавља Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: Национална служба) и агенција за запошљавање.

## **3. Национална служба за запошљавање**

### **Члан 8.**

Послове запошљавања, осигурања за случај незапослености, остваривање права из осигурања за случај незапослености и других права у складу са законом и вођење евиденција у области запошљавања обавља Национална служба.

Поред послова из става 1. овог члана Национална служба обавља и стручно-организационе, управне, економско-финансијске и друге опште послове у области запошљавања и осигурања за случај незапослености.

Седиште Националне службе је у Београду.

Национална служба је правно лице, са статусом организације за обавезно социјално осигурање.



Национална служба се уписује у регистар надлежног органа, у складу са законом.

Ради обављања послова из ст. 1. и 2. овог члана у Националној служби образују се Покрајинска служба, филијале и друге унутрашње јединице утврђене општим актом Националне службе.

### **Члан 9.**

Национална служба је дужна да послодавцу и лицу које тражи запослење пружа:

1. обавештења о законима, подзаконским прописима, колективним уговорима и другим општим актима који су на снази, правима, обавезама и одговорностима послодаваца и запослених, као и њихових удружења, који се односе на запошљавање и осигурање за време незапослености;

2. савете о начину и поступку остваривања права и извршавања обавеза и помоћ о начину попуњавања и достављања Националној служби образаца и докумената.

### **Члан 10.**

Национална служба дужна је да у року од 24 сата од добијања информације о потреби за запошљавањем од послодавца ту информацију учини доступном лицима која траже запослење објављивањем на огласној табли, интернет адреси и у наредном периодичном издању огласа Националне службе.

### **Члан 11.**

Органи Националне службе су управни одбор и директор.

На чланове управног одбора, односно на директора Националне службе, примењују се одредбе закона којим се уређује спречавање сукоба јавног и приватног интереса при вршењу јавних функција.

Лица из става 2. овог члана могу бити именована на јавну функцију у Националној служби највише два пута.

### **Члан 12.**

Управни одбор управља радом Националне службе.

Управни одбор Националне службе има 9 чланова.

Чланове управног одбора и међу њима председника именује и разрешава Влада, и то:

1. четири члана на предлог министра надлежног за послове запошљавања, од којих су најмање два из састава министарства надлежног за послове запошљавања (у даљем тексту: Министарство);

2. четири члана на предлог Социјално-економског савета за Републику Србију, од којих два представника синдиката и два представника послодаваца.

Директор Националне службе је по функцији члан управног одбора.

Чланови управног одбора именују се на период од четири године.

Управни одбор одлучује већином гласова укупног броја својих чланова.

Начин рада, овлашћења и одговорности чланова управног одбора, као и друга питања од значаја за рад управног одбора, уређују се статутом Националне службе.

### **Члан 13.**

Управни одбор:

1. доноси статут и опште акте Националне службе;
2. доноси годишњи програм рада Националне службе;
3. доноси финансијски план и завршни рачун Националне службе, у складу са законом;
4. усваја извештај о раду Националне службе;
5. одлучује о пословању Националне службе и коришћењу средстава, у складу са законом;
6. одлучује о другим питањима, у складу са законом и статутом Националне службе.

Влада даје сагласност на статут и програм рада Националне службе.

### **Члан 14.**

Управни одбор подноси Министарству полугодишњи извештај о раду Националне службе.

Министарство може захтевати посебан извештај који је управни одбор дужан без одлагања да поднесе.

Управни одбор подноси Влади годишњи извештај о раду Националне службе, у складу са законом.

### **Члан 15.**

Директор Националне службе руководи њеним радом, у складу са одлукама управног одбора.

Директора Националне службе именује и разрешава Влада на период од четири године.

Директор Националне службе мора имати високу спрему и најмање девет година радног искуства у струци, као и претходно искуство у области запошљавања.

### **Члан 16.**

Директор Националне службе:

1. организује рад и пословање у Националној служби;
2. представља и заступа Националну службу;
3. извршава одлуке управног одбора Националне службе;
4. доноси акт о организацији и систематизацији послова у Националној служби;
5. руководи радом запослених у Националној служби;

6. одлучује о избору директора филијала по спроведеном јавном конкурсy;
7. обавља друге послове, у складу са законом и статутом Националне службе.

#### **Члан 17.**

Директора Покрајинске службе именује управни одбор на предлог надлежног органа аутономне покрајине.

Директор Покрајинске службе учествује у раду управног одбора.

На директора Покрајинске службе примењују се одредбе члана 11. ст. 2. и 3. овог закона.

Директор Покрајинске службе, по спроведеном јавном конкурсy, предлаже директору Националне службе кандидата за избор директора филијале образоване на територији аутономне покрајине.

#### **Члан 18.**

Послове утврђене законом, статутом и другим општим актима Националне службе, обављају запослени у Националној служби.

Лица која обављају послове запошљавања у Националној служби морају имати положен испит за рад у запошљавању.

### **4. Финансирање Националне службе**

#### **Члан 19.**

Приход Националне службе чине средства:

1. доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености;
2. из буџета Републике Србије;
3. остварена улагањем капитала;
4. домаћих и иностраних кредита, у складу са законом;
5. поклона, донација и легата;
6. друга средства остварена у складу са законом.

### **5. Агенције за запошљавање**

#### **Члан 20.**

Агенцију за запошљавање (у даљем тексту: агенција) оснивају правна и физичка лица ради обављања послова запошљавања, и то:

1. обавештавања о могућностима и условима запошљавања;
2. посредовања у запошљавању у земљи и иностранству;
3. професионалне оријентације и саветовања о планирању каријере;
4. спровођења појединих мера активне политике запошљавања, на основу уговора са Националном службом.

Агенција не може да се бави запошљавањем малолетних лица, као ни запошљавањем на пословима са повећаним ризиком, у складу са прописима који уређују одговарајућу област.

Агенција не може за време штрајка да посредује у запошљавању на пословима учесника штрајка, осим ако није обезбеђен минимум процеса рада у складу са законом.

### **Члан 21.**

Дозволу за рад агенцији издаје Министарство на основу писменог захтева, ако агенција испуњава услове у погледу:

1. просторне и техничке опремљености;
2. стручне оспособљености запослених.

Дозвола за рад може се издати агенцији која има запослено најмање једно лице са високом спремом.

Под стручно оспособљеним лицем сматра се лице које има најмање средњу спрему и положен испит за рад у запошљавању.

Просторне и техничке услове за рад агенције, услове у погледу стручне оспособљености запослених, као и програм, садржину и начин полагања испита за рад у запошљавању прописује министар надлежан за послове запошљавања.

Министарство води регистар издатих дозвола.

### **Члан 22.**

Агенцију не може основати, нити у њој послове запошљавања може обављати лице које је:

1. осуђивано за кривично дело на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци, у периоду од три године након издржавања казне;
2. оснивач агенције којој је одузета дозвола за обављање послова запошљавања, у року од три године од дана одузимања дозволе.

### **Члан 23.**

По прибављеној дозволи агенција се уписује у регистар надлежног органа, након чега може почети са радом.

Ради обављања послова запошљавања на одређеној територији агенција може образовати подручне јединице, које морају испуњавати услове за добијање дозволе из члана 21. овог закона.

### **Члан 24.**

За издавање дозволе за рад агенција плаћа накнаду чију висину утврђује Влада.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана користе се за финансирање активне политике запошљавања.

### **Члан 25.**

Дозвола за рад агенције издаје се за период од пет година и може се продужити.

## **Члан 26.**

Министарство одузима дозволу за рад агенцији ако она:

1. престане да испуњава услове из члана 21. овог закона;
2. врши послове запошљавања у супротности са овим законом.

Дозвола за рад се одузима агенцији и ако је њен оснивач осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци.

Агенцији којој је дозвола за рад одузета из разлога предвиђених у ставу 1. тач. 2. или ставу 2. овог члана, иста се може поново издати протеком рока од три године од дана одузимања.

## **Члан 27.**

Национална служба може, на основу поступка јавних набавки, ангажовати агенцију ради извршавања појединих послова запошљавања, у складу са Споразумом о учинку.

У случају из става 1. овог члана, права и обавезе Националне службе и агенције утврђују се уговором.

## **6. Савет за запошљавање**

### **Члан 28.**

Савет за запошљавање се оснива за територију Републике (у даљем тексту: Републички савет), а може се основати и за територију покрајине (Покрајински савет) и једне или више општина (у даљем тексту: Локални савет).

Републички савет оснива Влада.

Покрајински и локални савет може основати надлежни орган територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Локални савет који се оснива за подручје више општина оснивају споразумом надлежни органи сваке од јединица локалне самоуправе.

### **Члан 29.**

Републички савет је саветодавно тело које оснивачу даје мишљења и препоруке у вези са питањима од интереса за унапређење запошљавања, и то:

1. плановима запошљавања;
2. програмима и мерама активне политике запошљавања;
3. прописима из области запошљавања;
4. другим питањима од интереса за запошљавање.

### **Члан 30.**

Републички савет састоји се од представника оснивача, репрезентативних синдиката и удружења послодаваца, Националне службе и агенција за запошљавање, удружења од значаја за област запошљавања, односно која се баве заштитом интереса незапослених (особа са инвалидитетом, националних

мањина, учесника оружаних сукоба, жена, омладине и сл.) и стручњака за област запошљавања.

### III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НЕЗАПОСЛЕНОГ И ПОСЛОДАВЦА

#### 1. Права и обавезе незапосленог

##### Члан 31.

Незапослени, у складу са одредбама овог закона, има право да:

1. слободно бира занимање и запослење;
2. се обавештава код Националне службе и агенције о могућностима и условима за запошљавање;
3. бесплатно користи услуге Националне службе и агенције;
4. са Националном службом утврди индивидуални план запошљавања;
5. учествује у програмима и мерама активне политике запошљавања, у складу са индивидуалним планом запошљавања;
6. оствари новчану накнаду за време незапослености;
7. оствари друга права, у складу са законом.

Незапослени који заснује радни однос ван места свог пребивалишта може да оствари право на једнократну новчану помоћ за накнаду путних и трошкова селидбе, у складу са општим актом Националне службе.

Незапослени који припада категорији теже запошљивих лица може имати предност, односно посебна права у спровођењу појединих програма и мера активне политике запошљавања, у складу са законом.

Теже запошљив незапослени јесте незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење.

##### Члан 32.

Незапослени, у складу са одредбама овог закона, има обавезу да:

1. активно тражи запослење и непосредно се обраћа послодавцу ради запослења;
2. утврди са Националном службом индивидуални план запошљавања и да поштује сва права и обавезе које по њему има;
3. учествује у мерама активне политике запошљавања, у складу са законом, општим актом и индивидуалним планом запошљавања;
4. не одбија понуђено одговарајуће запослење и одговарајуће образовање и обуку, у складу са законом и индивидуалним планом запошљавања;
5. се јавља послодавцима ради разговора о запослењу, по упуту Националне службе или на сопствену иницијативу;

6. се лично јавља Националној служби ради обавештавања о могућностима и условима запослења и посредовања у запошљавању, у складу са индивидуалним планом запошљавања, а најмање једном у три месеца, као и на сваки позив Националне службе;

7. обавести Националну службу о свакој промени која утиче на стицање или губљење права или обавеза по овом закону, најкасније пет дана од настанка промене;

8. испуњава друге обавезе које има по овом закону, општем акту и индивидуалном плану запошљавања.

На захтев Националне службе незапослени је дужан да достави доказе о испуњавању обавеза из става 1. тач. 1. и 5. овог члана.

### **Члан 33.**

Током првих 12 месеци од увођења у евиденцију Националне службе одговарајуће запослење за незапосленог, у смислу овог закона, јесте запослење у оквиру стеченог нивоа и врсте образовања.

По истеку рока од 12 месеци, одговарајуће запослење за незапосленог јесте и запослење на пословима на нижем нивоу у оквиру исте или сродне врсте стеченог образовања, у складу са индивидуалним планом запошљавања, узимајући у обзир радно искуство и стање на тржишту рада.

## **2. Права и обавезе послодавца**

### **Члан 34.**

Послодавац, у складу са одредбама овог закона, има право да:

1. захтева од Националне службе да понуди избор лица за заснивање радног односа;

2. самостално одлучује о избору лица која ће запослити или радно ангажовати;

3. запосли лице без посредовања Националне службе или агенције;

4. учествује у програмима и мерама активне политике запошљавања, у складу са законом;

5. бесплатно оствари услуге Националне службе;

6. оствари друга права утврђена овим законом и општим актом.

Услуге за које се плаћа накнада прописује Влада.

### **Члан 35.**

Послодавац, у складу са одредбама овог закона, има обавезу да:

1. обезбеди једнак третман лица која су му се јавила ради разговора о запослењу;

2. достави обавештење о обављеном разговору о запослењу - на захтев Националне службе или незапосленог са којим је обавио разговор;

3. испуњава друге обавезе које има по овом закону;

4. поднесе пријаве Националној служби, у складу са овим законом.

## IV. АКТИВНА ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА

### Члан 36.

Активна политика запошљавања представља систем планова, програма и мера усмерених ка повећању запослености и смањењу незапослености.

### 1. Национални акциони план запошљавања

#### Члан 37.

Основни инструмент активне политике запошљавања је Национални акциони план запошљавања (у даљем тексту: Акциони план).

Акциони план, усаглашен са Националном стратегијом запошљавања, утврђује Влада, на предлог Министарства.

Акциони план се усваја на годишњем нивоу, најкасније до 31. јула текуће године за наредну годину.

Министарство подноси Влади годишњи извештај о спровођењу Акционог плана, најкасније до 30. априла за претходну годину.

#### Члан 38.

Министарство управља припремом и спровођењем Акционог плана и координира, усмерава и надгледа рад свих субјеката који учествују у његовом спровођењу.

#### Члан 39.

Акциони план садржи:

1. макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања;
2. стање и токове на тржишту рада, детаљно за наредну и оквирно за наредне три године;
3. циљеве и приоритете политике запошљавања;
4. програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину, са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима;
5. финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања;
6. носиоце послова реализације Акционог плана;
7. категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања;
8. индикаторе успешности реализације програма и мера из тачке 4. овог става;
9. друге елементе.

### 2. Покрајински и локални акциони планови запошљавања

#### Члан 40.



Надлежни орган територијалне аутономије може, по прибављеном мишљењу Покрајинског савета, усвојити покрајински акциони план запошљавања.

Покрајински акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Акционим планом.

#### **Члан 41.**

Надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета, усвојити локални акциони план запошљавања.

Уколико је формиран Локални савет за подручје више општина, надлежни органи локалних самоуправа могу, по прибављеном мишљењу Локалног савета, споразумом усвојити локални акциони план запошљавања за подручје тих општина.

Локални акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Акционим планом и покрајинским акционим планом запошљавања.

### **3. Споразум о учинку Националне службе**

#### **Члан 42.**

Утврђивање учинка Националне службе и праћење ефикасности спровођења мера активне политике запошљавања из Акционог плана одређује се Споразумом о учинку.

Споразум о учинку закључују министар надлежан за послове запошљавања и директор Националне службе, по прибављеном мишљењу управног одбора Националне службе.

Споразумом о учинку ближе се уређују:

1. мере и активности из Акционог плана које реализује Национална служба;
2. рокови за спровођење мера и активности из Акционог плана;
3. очекивани резултати;
4. одговорности у Националној служби;
5. финансијски оквир;
6. подношење редовних тромесечних и годишњег извештаја, као и ванредних извештаја Националне службе Министарству о спровођењу програма и мера из Акционог плана.

Степен остварености учинка утврђеног актом из става 1. овог члана представља основ за оцену реализације активне политике запошљавања од стране Националне службе.

### **4. Мере активне политике запошљавања**

#### **Члан 43.**

Мере активне политике запошљавања су активности усмерене ка унапређењу запослености, и то:

1. у посредовању у запошљавању лица која траже запослење;
2. у професионалној оријентацији и саветовању о планирању каријере;

3. субвенције за запошљавање;
4. подршка samozapošљавању;
5. додатно образовање и обука;
6. подстицаји за кориснике новчане накнаде;
7. јавни радови;
8. друге мере усмерене ка запошљавању лица која траже запослење.

Национална служба општим актом ближе уређује критеријуме и начин спровођења мера активне политике запошљавања.

#### *4.1. Посредовање у запошљавању*

#### **Члан 44.**

Посредовањем у запошљавању, у смислу овог закона, сматрају се послови повезивања лица које тражи запослење са послодавцем ради заснивања радног односа или другог радног ангажовања.

Послови посредовања у запошљавању обухватају:

1. повезивање понуде и тражње на тржишту рада;
2. прелиминарну селекцију лица која траже запослење, узимајући у обзир услове за рад на одређеном послу код послодавца, као и врсту и ниво образовања, занимање, знања и вештине и радно искуство лица које тражи запослење;
3. саветовање усмерено на избор одговарајућих послова и технике активног тражења посла;
4. утврђивање индивидуалног плана запошљавања са незапосленим;
5. упућивање лица које тражи запослење послодавцу ради избора за заснивање радног односа или другог радног ангажовања.

У поступку посредовања у запошљавању незапослено лице има предност над лицем које тражи промену запослења.

Незапослени који остварује право на материјално обезбеђење у складу са законом, има право на накнаду трошкова слања пријаве за запослење, као и трошкова јавног превоза ради разговора о запошљавању са послодавцем.

#### **Члан 45.**

Индивидуални план запошљавања који садржи мере које је потребно предузети у циљу запошљавања, утврђују Национална служба и незапослени.

План из става 1. овог члана представља основ за финансирање и примену мера активне политике запошљавања према незапосленом.

Општим актом Националне службе уређује се садржај и начин утврђивања индивидуалног плана запошљавања.

#### **Члан 46.**

Национална служба и незапослени утврђују индивидуални план запошљавања најкасније у року од 90 дана након увођења у евиденцију незапосленог, осим ако се Национална служба и незапослени не споразумеју другачије.

Теже запошљиви незапослени има првенство у изради индивидуалног плана запошљавања.

Мере и активности предвиђене индивидуалним планом запошљавања прилагођавају се потребама тржишта рада и карактеристикама незапосленог, најмање једном у шест месеци.

#### **Члан 47.**

Национална служба припрема и прати спровођење индивидуалног плана запошљавања, у складу са овим законом.

Изузетно Национална служба за припремање и праћење спровођења индивидуалног плана запошљавања може ангажовати:

1. агенцију, кроз поступак јавних набавки;
2. локалну самоуправу, уколико она обезбеђује више од половине средстава за финансирање програма и мера предвиђених у индивидуалном плану запошљавања.

#### **Члан 48.**

Укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања утврђује се индивидуалним планом запошљавања, на основу објективних критеријума који одражавају очекиване тешкоће запошљавања незапосленог и процене запошљивости коју врши Национална служба.

Објективни критеријуми из става 1. овог члана укључују образовање незапосленог, године живота, радно искуство, пол, период незапослености, место пребивалишта и сл.

Незапослени може пре укључивања у мере активне политике запошљавања бити упућен на проверу здравствених способности, о трошку Националне службе.

Министар упутством ближе уређује услове за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања.

### *4.2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере*

#### **Члан 49.**

Професионалном оријентацијом и саветовањем о планирању каријере, у смислу овог закона, сматрају се послови којима се, појединачно или групно, пружа помоћ лицима која траже запослење и другим лицима са потребом планирања каријере, при избору, промени занимања и доношењу одлука у вези са каријерним развојем.

Послови из става 1. овог члана обухватају:

1. пружање информација о тржишту рада и развоју занимања;
2. професионално усмеравање лица које тражи запослење и других лица, при планирању праваца развоја каријере;
3. развијање способности код лица које тражи запослење да донесе одлуку о својој каријери;

4. развијање способности за активно тражење посла;
5. селекција кандидата према захтевима посла и психофизичким способностима лица;
6. друге саветодавне активности усмерене ка повећању запошљивости лица које тражи запослење.

#### *4.3. Субвенције за запошљавање*

##### **Члан 50.**

Субвенције за запошљавање су средства која послодавац може да оствари за запошљавање незапослених, и то:

1. на новоотвореним радним местима;
2. на упражњеним радним местима, ако се ради о лицима која припадају категорији теже запошљивих лица, у складу са овим законом и Акционим планом;
3. у другом случају утврђеном Акционим планом.

Уговором се уређују међусобна права и обавезе Националне службе и корисника субвенције.

#### *4.4. Подршка самозапошљавању*

##### **Члан 51.**

Подршка самозапошљавању јесу средства и стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се самозапошљава.

Самозапошљавање, у смислу овог закона, је оснивање радње, задруге, пољопривредног газдинства или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Уговором се уређују међусобна права и обавезе Националне службе и незапосленог који остварује право на подршку самозапошљавању.

#### *4.5. Додатно образовање и обука*

##### **Члан 52.**

Додатним образовањем и обуком, у смислу овог закона, сматрају се активности којима се незапосленом и запосленом за чијим је радом престала потреба код послодавца, коме није могуће обезбедити одговарајуће запослење, пружа могућност да кроз процес теоријског и практичног оспособљавања стекне нова знања и вештине ради запошљавања, односно стварања могућности за запошљавање и самозапошљавање.

Додатно образовање и обуку организује Национална служба или агенција на захтев послодавца или за потребе тржишта рада.

Трошкове додатног образовања и обуке које организује Национална служба на захтев послодавца сноси послодавац, а трошкове додатног образовања и

обуке за тржиште рада сноси Национална служба, у складу са општим актом Националне службе.

Трошкове додатног образовања и обуке за потребе послодавца може да сноси Национална служба, у складу са општим актом.

### **Члан 53.**

Незапослени је дужан да прихвати одговарајуће додатно образовање и обуку на коју га Национална служба упути у циљу запошљавања или повећања могућности за запошљавање, у складу са индивидуалним планом запошљавања.

Уговором закљученим између Националне службе и незапосленог утврђују се права и обавезе незапосленог упућеног на додатно образовање и обуку.

Незапослени кога је Национална служба упутила на додатно образовање и обуку има право на обавезне уџбенике и трошкове превоза у висини утврђеној уговором из става 2. овог члана.

Лица која заврше додатно образовање и обуку добијају исправу о оспособљености за обављање послова за које су обучени.

### **Члан 54.**

Годишњи програм додатног образовања и обуке за потребе тржишта рада утврђен Акционим планом спроводи Национална служба самостално, код послодавца као обуку на раду или преко специјализованих извођача обука са којима, по претходно спроведеном поступку јавних набавки, уговара спровођење појединачних програма.

Уговором између Националне службе и извођача обуке утврђују се међусобна права и обавезе.

Незапослени може да оствари право на додатно образовање и обуку у складу са индивидуалним планом запошљавања.

## *4.6. Подстицаји за кориснике новчане накнаде*

### **Члан 55.**

Незапослено лице, које је корисник новчане накнаде за случај незапослености најмање три месеца од момента признавања права а заснује радни однос на неодређено време, има право на једнократни подстицај за запошљавање у висини од 30% од укупног износа новчане накнаде, без доприноса за обавезно социјално осигурање, која би му била исплаћена за преостало време до истека права на новчану накнаду.

Корисник новчане накнаде може да оствари право из става 1. овог члана само за заснивање једног радног односа у периоду трајања истог права на новчану накнаду, ако поднесе писмени захтев у року од 30 дана од дана заснивања тог радног односа.

Обавезе корисника права из става 1. овог члана регулишу се уговором.

## *4.7. Запошљавање на јавним радовима*

## **Члан 56.**

Јавним радовима, у смислу овог закона, сматрају се радови који се организују у циљу запошљавања, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

## **Члан 57.**

Територијална аутономија и јединица локалне самоуправе могу да утврде делатности, критеријуме и средства за спровођење јавних радова од интереса за ту територију.

Јавни радови од интереса за Републику могу се организовати и спроводити у сарадњи са територијалном аутономијом и јединицом локалне самоуправе, на основу уговора којим се утврђују начин и извори финансирања.

## **Члан 58.**

Јавне радове спроводи послодавац извођач јавног рада, кога одређује Национална служба, на основу јавног конкурса.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о раду на одређено време.

Национална служба на јавне радове првенствено укључује теже запошљивог незапосленог и незапосленог у стању социјалне потребе.

# **5. Финансирање активне политике запошљавања**

## **Члан 59.**

Програми и мере активне политике запошљавања финансирају се из:

1. буџета Републике Србије;
2. средстава територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе;
3. поклона, донација, легата, кредита, камата и других средстава, у складу са законом;
4. доприноса за случај незапослености;
5. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. тачка 2. овог члана воде се у оквиру буџетског фонда који аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе отвара у складу са чл. 44?47. Закона о буџетском систему.

## **Члан 60.**

Територијална аутономија, односно јединица локалне самоуправе која, у оквиру покрајинског, односно локалног акционог плана запошљавања, обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мере активне политике запошљавања може поднети захтев Министарству за учешће у финансирању тог програма или мере.

Министар надлежан за послове запошљавања одлучује о захтеву из става 1. овог члана у складу са расположивим средствима и критеријумима из Акционог плана.

Министар надлежан за послове запошљавања може одобрити захтев из става 1. овог члана и ако територијална аутономија, односно јединица локалне самоуправе обезбеђује мање од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мере активне политике запошљавања уколико је тај програм или мера усмерен на неразвијену општину - утврђену у складу са посебним прописом Владе.

## **6. Праћење и оцена ефеката активне политике запошљавања и прогнозе кретања на тржишту рада**

### **Члан 61.**

Праћење и оцена ефеката активне политике запошљавања представља скуп активности усмерених на праћење спровођења планова, програма и мера активне политике запошљавања, као и њиховог утицаја на стања и кретања на тржишту рада, у циљу стварања услова за предузимање мера усмерених на њено унапређење.

### **Члан 62.**

Праћење и оцену ефеката активне политике запошљавања врши Министарство непосредно или у сарадњи са републичким органом надлежним за послове статистике, Националном службом и другим субјектима, који обезбеђују:

1. податке о стању и кретањима на тржишту рада;
2. праћење успешности програма и мера активне политике запошљавања.

### **Члан 63.**

Прогнозе кретања на тржишту рада јесу активности усмерене на сагледавање и праћење тенденција, стања и будућих потреба послодаваца на националном и регионалном нивоу у циљу прилагођавања мера активне политике запошљавања тим потребама и повећања ефикасности и ефективности рада носилаца послова запошљавања.

Систем статистичких индикатора и методологија њиховог израчунавања установљавају се у складу са међународним и европским стандардима.

## **V. ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ**

### **1. Обавезно осигурање**

#### **Члан 64.**

Обавезно осигурање за случај незапослености (у даљем тексту: обавезно осигурање) је део система обавезног социјалног осигурања грађана којим се обезбеђују права за случај незапослености на начелима обавезности, узајамности и солидарности.

Обавезним осигурањем обезбеђују се права за случај незапослености, и то:

1. новчана накнада;
2. здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом;
3. друга права у складу са законом.

## **Члан 65.**

Средства за остваривање права из обавезног осигурања обезбеђују се из доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености и других средстава обезбеђених у складу са законом.

## **2. Право на новчану накнаду**

### **Члан 66.**

Обавезно осигурано лице има право на новчану накнаду ако је било осигурано најмање 12 месеци непрекидно или с прекидима у последњих 18 месеци.

Непрекидним осигурањем из става 1. овог члана сматра се и прекид обавезног осигурања краћи од 30 дана.

### **Члан 67.**

Незапослени има право на новчану накнаду у случају престанка радног односа или престанка обавезног осигурања, по основу:

1. престанка радног односа отказом од стране послодавца, у складу са прописима о раду, и то:

1) ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла, у складу са законом, осим лица која су се, у складу са одлуком Владе о утврђивању програма решавања вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију, својевољно определила за новчану накнаду или посебну новчану накнаду - у већем износу од висине отпремнине утврђене Законом о раду,

2) ако запослени не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради;

2. престанка радног односа на одређено време, привремених и повремених послова, пробног рада;

3. престанка функције изабраних, именованих и постављених лица, уколико није остварено право на мировање радног односа или накнаду плате, у складу са законом;

4. преноса оснивачких права власника, односно члана привредног друштва;



5. отварања стечаја, покретања ликвидационог поступка и у другим случајевима престанка рада послодавца, у складу са законом;
6. премештаја брачног друга, у складу са посебним прописима;
7. престанка радног односа у иностранству, у складу са законом, односно међународним споразумом.

### **Члан 68.**

Новчана накнада припада незапосленом од првог дана од дана престанка обавезног осигурања, ако се пријави и поднесе захтев Националној служби у року од 30 дана од дана престанка радног односа или престанка осигурања.

Незапосленом који поднесе захтев из става 1. овог члана по истеку рока од 30 дана, новчана накнада припада од дана подношења захтева.

Право на новчану накнаду нема незапослени који поднесе захтев по истеку времена за које би му право на новчану накнаду припадало, у складу са овим законом.

У рок из ст. 1-3. овог члана не рачуна се време за које је незапослени по прописима о здравственом осигурању био привремено спречен за рад.

#### *2.1. Висина новчане накнаде*

### **Члан 69.**

Основица за утврђивање висине новчане накнаде јесте просечна зарада, односно плата или накнада зараде незапосленог у складу са законом у последњих шест месеци који претходе месецу у којем је престао радни однос, односно осигурање.

### **Члан 70.**

Новчана накнада утврђује се у висини од 50% основице из члана 69. овог закона.

Новчана накнада из става 1. овог члана не може бити виша од 160% нити нижа од 80% минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду за месец у којем се врши исплата новчане накнаде.

### **Члан 71.**

Новчана накнада се исплаћује за месец који претходи месецу у којем се врши исплата.

#### *2.2. Трајање права на новчану накнаду*

### **Члан 72.**

Новчана накнада исплаћује се незапосленом:

1. три месеца, ако има стаж осигурања од једне до пет година;

2. шест месеци, ако има стаж осигурања од пет до 15 година;
3. девет месеци, ако има стаж осигурања од 15 до 25 година;
4. дванаест месеци, ако има стаж осигурања дужи од 25 година.

Годином стажа осигурања, у смислу става 1. овог члана, сматра се навршених 12 месеци за које је обвезник доприноса био обавезно осигуран.

Изузетно, новчана накнада припада незапосленом у трајању од 24 месеца, уколико незапосленом до испуњавања првог услова за остваривање права на пензију, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, недостаје до две године.

Корисник новчане накнаде дужан је да се лично јавља Националној служби ради обавештавања о могућностима и условима запослења и посредовања у запошљавању сваких 30 дана, у складу са индивидуалним планом запошљавања.

### **Члан 73.**

Исплата новчане накнаде се наставља за време:

1. трајања додатног образовања и обуке, у складу са индивидуалним планом запошљавања;
2. привремене спречености за рад утврђене према прописима о здравственом осигурању, али не дуже од 30 дана од дана настанка привремене спречености;
3. породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада због посебне неге детета, према прописима из области рада или другим прописима којима се регулише одсуство са рада.

### **Члан 74.**

Новчана накнада може да се исплати у једнократном износу ради samozapošljavanja, на захтев незапосленог, у складу са општим актом Националне службе.

### **Члан 75.**

Исплата новчане накнаде обуставља се за време за које мирују права по основу незапослености, и то:

1. трајања уговора о обављању привремених и повремених послова;
2. одслужења или дослужења војног рока;
3. издржавања казне затвора, изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере, у трајању до шест месеци;
4. боравка у иностранству у случају када је незапослени или његов брачни друг упућен на рад у иностранство у оквиру међународно-техничке или просветно-културне сарадње у дипломатска, конзуларна и друга представништва.

По престанку разлога из става 1. овог члана, незапослени остварује право на исплату новчане накнаде за преостало време за које је признато право на новчану накнаду ако се пријави и поднесе захтев за остваривање права у року од 30 дана.

### *2.3. Престанак права на новчану накнаду*

#### **Члан 76.**

Кориснику новчане накнаде престаје право на новчану накнаду, ако:

1. се брише са евиденције, у складу са овим законом;
2. престане да се води евиденција о незапосленом, у складу са законом;
3. не обавести Националну службу у року од пет дана о промени која је услов или основ за стицање, остваривање или престанак права на новчану накнаду;
4. се од стране надлежног органа утврди да ради код послодавца без уговора о раду или уговора о привременим и повременим пословима;
5. поднесе захтев за престанак права.

#### **Члан 77.**

Незапослени коме је престало право на новчану накнаду може да оствари ово право ако поново испуни услове за стицање права на новчану накнаду, с тим што му се у стаж осигурања не урачунава стаж за који је већ остварио новчану накнаду.

Незапосленом коме је престало право на новчану накнаду због заснивања радног односа или започињања осигурања по другом основу, пре истека времена за остваривање тог права, наставља се право на новчану накнаду за преостало време у утврђеном износу, ако поново постане незапослен и ако је то за њега повољније.

### **3. Право на здравствено и пензијско и инвалидско осигурање**

#### **Члан 78.**

Корисник новчане накнаде има право на здравствено и пензијско и инвалидско осигурање за време остваривања права на новчану накнаду.

Доприноси за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање су садржани у новчаној накнади и плаћају се на терет лица које прима новчану накнаду.

Основица на коју се плаћају доприноси је износ новчане накнаде.

Обрачун и уплату доприноса за осигурање из става 1. овог члана врши Национална служба.

#### **Члан 79.**

Чланови породице корисника новчане накнаде имају право на здравствено осигурање ако нису здравствено осигурани по другом основу.

### **4. Поступак за остваривање права из обавезног осигурања**

#### **Члан 80.**

О правима незапосленог из обавезног осигурања одлучује се у поступку прописаном законом којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није другачије одређено.

О правима незапосленог у првом степену одлучује надлежни орган Националне службе, одређен статутом.

Другостепени орган, у решавању о правима незапосленог лица из обавезног осигурања јесте директор Националне службе.

Против коначног решења Националне службе, незапослени може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом, у складу са законом.

## **VI. ЕВИДЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА**

### **1. Врсте евиденција**

#### **Члан 81.**

Евиденције у области запошљавања садрже податке које, у складу са овим законом, ради сагледавања стања и кретања на тржишту рада, прикупљају носиоци послова запошљавања.

Појединачне евиденције у области запошљавања воде носиоци послова запошљавања, а централну евиденцију у области запошљавања води Национална служба у складу са начелима заштите података о личности, ефикасности, економичности, савесности и одговорности.

#### **Члан 82.**

Евиденције у области запошљавања су евиденције о:

1. лицу које тражи запослење;
2. послодавцу;
3. обвезнику доприноса за осигурање за случај незапослености;
4. потреби за запошљавањем.

#### **Члан 83.**

Национална служба води посебне евиденције о:

1. странцу и лицу без држављанства;
2. лицу коме мирују права по основу незапослености;
3. лицу привремено спреченом за рад, у складу са прописима о здравственом осигурању.

### **2. Евиденције о лицу које тражи запослење**

#### **Члан 84.**

Евиденција о лицу које тражи запослење јесте евиденција о:

1. незапосленом;
2. лицу које тражи промену запослења;

3. другом лицу које тражи запослење.

Евиденција о лицу које тражи запослење води се према јединственом матичном броју грађана, на основу података из јавних и других исправа које садрже потребне податке.

### **Члан 85.**

Лице које тражи запослење се лично пријављује Националној служби према пребивалишту или према месту рада или престанка радног односа, ако у том месту има боравиште.

Страни држављанин или лице без држављанства може да се пријави као незапослени ако има одобрење за стални или привремени боравак и важећу радну дозволу.

### **Члан 86.**

Евиденција о лицу које тражи запослење почиње да се води даном пријављивања Националној служби, а престаје када наступи неки од основа за брисање из евиденције, односно за престанак вођења евиденције, у складу са законом.

### **Члан 87.**

Незапослени се брише са евиденције ако без оправданог разлога не извршава своје обавезе према Националној служби, односно ако:

1. се не јави Националној служби у роковима из овог закона;
2. на захтев Националне службе не достави доказ о активном тражењу запослења;
3. одбије понуђено посредовање за одговарајуће запослење;
4. се не јави послодавцу коме га упути Национална служба, а ради се о упућивању у вези са посредовањем за одговарајуће запослење;
5. одбије да утврди индивидуални план запошљавања, или се не придржава његових одредаба;
6. одбије или својом кривицом напусти учешће у мери активне политике запошљавања;
7. се не одазове на позив Националне службе;
8. обавља рад без закљученог уговора о раду или уговора по основу којег остварује право на рад ван радног односа.

Незапослени се брише са евиденције даном неизвршавања обавезе утврђене овим законом.

Ако постоји оправдани разлог за нејављање, у смислу става 1. овог члана, незапослени је дужан да се лично јави и обавести Националну службу одмах по престанку тог разлога.

Лице које тражи промену запослења и друго лице које тражи запослење брише се из евиденције ако се не јави Националној служби најмање једном у шест месеци, односно на позив Националне службе.

## **Члан 88.**

Евиденција о незапосленом престаје да се води ако:

1. се одјави са евиденције;
2. заснује радни однос, или започне осигурање по другом основу у складу са законом;
3. постане редован ученик, односно студент ако је млађи од 26 година живота;
4. испуни услове за остваривање права на старосну пензију или оствари право на породичну или инвалидску пензију, у складу са законом;
5. наврши 65 година живота;
6. постане потпуно неспособан за рад у складу са законом;
7. ступи на издржавање казне затвора, изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере, у трајању дужем од шест месеци;
8. странцу престане одобрење за стални или привремени боравак;
9. у случају смрти.

Евиденција о лицу које тражи промену запослења и другом лицу које тражи запослење престаје да се води ако се испуне услови из става 1. тачка 1. и тач. 4-9. овог члана.

## **Члан 89.**

Лице које тражи запослење брисано са евиденције има право поново да се уведе у евиденцију Националне службе по истеку рока од шест месеци од дана престанка вођења евиденције.

Корисник новчане накнаде који је брисан са евиденције ако обавља рад без закљученог уговора о раду или уговора по основу којег остварује право на рад ван радног односа има право поново да се уведе у евиденцију Националне службе по истеку рока од девет месеци од дана престанка вођења евиденције.

## **Члан 90.**

Лице које тражи запослење има право на увид у личне податке који се о њему воде на евиденцији Националне службе и да захтева исправку нетачних података.

Национална служба може уз сагласност лица да уступи податке другим правним лицима и агенцијама у циљу укључивања у мере активне политике тржишта рада.

## **3. Евиденција о послодавцу**

### **Члан 91.**

Евиденција о послодавцу садржи податке о називу, матичном броју јединственог регистра, пореском идентификационом броју, броју запослених и друге податке потребне за вођење евиденције.

Евиденција о послодавцу се води према седишту послодавца.

## **4. Евиденција о обвезнику доприноса за осигурање за случај незапослености**

### **Члан 92.**

Евиденција о обвезницима доприноса за случај незапослености садржи податке о:

1. обвезнику доприноса за случај незапослености;
2. осигурању запосленог;
3. престанку осигурања запосленог.

Евиденција о обвезницима доприноса за случај незапослености води се на основу пријаве обвезника доприноса, односно послодавца или другог исплатиоца прихода.

Евиденција о обвезницима доприноса за случај незапослености се води према месту обвезника доприноса, седишту послодавца, односно пословне јединице послодавца у којој запослени обавља посао.

## **5. Евиденција о потреби за запошљавањем**

### **Члан 93.**

Евиденција о потреби за запошљавањем садржи податке о слободном послу, потребним знањима и способностима за обављање посла, броју извршилаца и другим условима за извршавање посла.

Евиденција о потреби за запошљавањем се води на основу пријаве потребе за запошљавањем:

1. у земљи;
2. у иностранству.

Пријаву потребе за запошљавањем у земљи подноси послодавац који има слободан посао у складу са законом и послодавац који остварује права код носилаца послова запошљавања.

Евиденција о потреби за запошљавањем у земљи води се према седишту послодавца односно према месту рада ако послодавац има регистровану пословну јединицу.

Евиденција о потреби за запошљавањем у иностранству води се према месту предаје пријаве о потреби за запошљавањем.

## **6. Начин вођења евиденција**

### **Члан 94.**

Ближу садржину података, начин вођења и обрасце на којима се воде евиденције утврђене овим законом, прописује министар надлежан за послове запошљавања.

## **VII. ЗАПОШЉАВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВУ**

## **Члан 95.**

Запошљавање у иностранству врши се на основу пријаве потребе за запошљавањем у иностранству коју прима Министарство, Национална служба или агенција.

Ради омогућавања запошљавања у иностранству Министарство може да закључи уговор о запошљавању са надлежним органом, организацијом или послодавцем из иностранства.

## **Члан 96.**

Национална служба и агенција посредују за запошљавање у иностранству на начин и по поступку предвиђеном за посредовање за запошљавање у земљи.

Национална служба и агенција дужне су да обезбеде заштиту лица у поступку запошљавања у иностранству.

## **Члан 97.**

Заштита лица која се запошљавају у иностранству подразумева најмање једнак третман по основу рада са држављанима државе запослења за време рада и боравака у иностранству.

Заштита лица која се запошљавају у иностранству подразумева обезбеђивање: дозвола за рад и боравак у иностранству; трошкова општих, санитарних и специјалистичких здравствених прегледа и издавања уверења о здравственој способности; трошкова превоза; информисање о условима живота и рада у иностранству; информисање о правима и обавезама по основу рада; закључивање уговора о раду пре одласка у иностранство и друга уговорена права.

## **Члан 98.**

Национална служба и агенција пружају обавештења о могућностима и условима за запошљавање у иностранству, условима рада и живота, правима и обавезама на раду, о облицима и начину заштите у складу са уговором о запошљавању у иностранству, као и о правима по повратку са рада из иностранства, у складу са законом.

## **Члан 99.**

Национална служба и агенција могу посредовати за запошљавање у иностранству ако не постоје сметње за одлазак лица у иностранство у складу са законом.

Лице које се запошљава у иностранству подноси доказе да не постоје сметње из става 1. овог члана.

## **Члан 100.**



Национална служба и агенција достављају Министарству обавештење о лицима која се запошљавају у иностранству, њиховом броју и структури и друге податке у вези са запошљавањем у иностранству, пре одласка на рад у иностранство.

## VIII. НАДЗОР НАД НОСИОЦИМА ПОСЛОВА ЗАПОШЉАВАЊА

### Члан 101.

Министарство врши надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих за његово извршавање, као и над радом Националне службе и агенције.

## IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 102.

Новчаном казном од 200.000,00 до 800.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице - Национална служба, ако:

1. не спроводи или спроводи супротно одредбама овог закона послове запошљавања утврђене чл. 6. и 8. овог закона;
2. не омогући незапосленом остваривање права утврђених чланом 31. овог закона;
3. не омогући послодавцу остваривање права утврђених чланом 34. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у Националној служби новчаном казном од 10.000,00 до 50.000,00 динара.

### Члан 103.

Новчаном казном од 200.000,00 до 600.000,00 динара казниће се за прекршај агенција за запошљавање - правно лице, ако:

1. послове запошљавања за које је добила дозволу обавља супротно одредбама овог закона (члан 6);
2. обавља послове запошљавања за које није добила дозволу (члан 20. став 1);
3. обавља послове запошљавања малолетних лица, послове запошљавања на пословима са повећаним ризиком или посредује за време штрајка (члан 20. ст. 2. и 3);
4. послове запошљавања обавља лице које није стручно оспособљено (члан 21. став 3);
5. послове запошљавања обавља лице које не испуњава услове предвиђене чланом 22. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000,00 до 50.000,00 динара.

Новчаном казном од 50.000,00 до 400.000,00 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана и агенција за запошљавање - предузетник.

## Х. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 104.

Лица која су до дана ступања на снагу овог закона остварила права у складу са прописима и општим актима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, остварују права у обиму и трајању утврђеном тим прописима и општим актима.

### Члан 105.

Поступци започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон), осим ако је за лице које тражи запослење повољније да се поступак оконча по одредбама овог закона.

### Члан 106.

Лица која су положила испит за рад у запошљавању у складу са прописима који су били на снази до дана ступања на снагу овог закона, немају обавезу полагања испита за рад у запошљавању по одредбама овог закона.

### Члан 107.

Министар надлежан за послове запошљавања донеће прописе на основу овлашћења из овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

### Члан 108.

Национална служба, основана Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон) наставља да ради у складу са овим законом.

Национална служба ускладиће организацију и начин рада у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

### Члан 109.

Агенција, основана у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон) наставља да ради у складу са овим законом.

Агенција из става 1. овог члана дужна је да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона усклади своју организацију, рад и акте са одредбама овог закона.

### Члан 110.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи: Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон); одредбе чл. 2-10. Закона о заштити грађана Савезне Републике Југославије на раду у иностранству ("Службени лист СРЈ", број 24/98 и "Службени гласник РС", број 101/05) - у делу који се односи на запошљавање; одредбе чл. 8-22. и чл. 26-40. Закона о евиденцијама у области рада ("Службени лист СРЈ", број 46/96 и "Службени гласник РС", број 101/05).

#### **Члан 111.**

Прописи донети на основу одредаба Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 71/03 и 84/04 - др. закон) остају на снази до дана ступања на снагу прописа на основу овог закона, уколико нису у супротности са његовим одредбама.

#### **Члан 112.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

## **ИЗМЕНЕ**

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

# **Указ о проглашењу Закона о измени Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености**

Проглашава се Закон о измени Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Трећој седници Другог редовног заседања у 2010. години, 23. новембра 2010. године.

ПР број 173

У Београду, 23. новембра 2010. године

Председник Републике,  
**Борис Тадић**, с.р.

# **Закон о измени Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености**

*Закон је објављен у "Службеном гласнику РС",  
бр. 88/2010 од 23.11.2010. године.*

**Члан 1.**

У Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", број 36/09), у члану 8. став 3. реч: "Београду" замењује се речју: "Крагујевцу".

**Члан 2.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".